

Brusel 30. listopadu 2023
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0093(COD)

15657/23
ADD 1

LIMITE

COPEN 399
JAI 1516
CODEC 2194

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	15641/23 + COR 1, WK 15683/23 + REV 1
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o předávání trestního řízení – prohlášení české, estonské a slovenské delegace

Delegace naleznou v příloze prohlášení české, estonské a slovenské delegace do zápisu z jednání Coreperu a Rady.

**Prohlášení České republiky,
Slovenské republiky a Estonské republiky
k návrhu nařízení o předávání trestního řízení**

Česká republika, Slovenská republika a Estonská republika považovaly návrh nařízení o předávání trestního řízení za příležitost ke zjednodušení, zlepšení a harmonizaci postupu předávání trestního řízení mezi členskými státy. Proto se od samého počátku velmi aktivně účastnily jednání.

Česká republika, Slovenská republika a Estonská republika velmi oceňují, že předsednictví vzalo v úvahu mnoho jejich připomínek a zohlednilo také řadu jejich návrhů předložených v průběhu jednání.

Česká republika, Slovenská republika a Estonská republika považují za obzvláště pozitivní, že nařízení:

- vytváří jednotný rámec pro předávání trestního řízení,
- umožňuje předávání trestního řízení i proti neznámému pachateli,
- zachovává systém žádostí,
- stanoví možnost v určitých případech předání trestního řízení odmítnout,
- omezuje se výhradně na předávání trestního řízení a
- zavádí jednotný formulář žádosti o předání trestního řízení a stanoví lhůty pro jednotlivé úkony v rámci postupu předávání.

Od počátku jednání o návrhu nařízení se Česká republika, Slovenská republika a Estonská republika stavěly proti zavedení opravného prostředku pro podezřelé/obviněné osoby a oběti proti rozhodnutí o předání trestního řízení. Argumenty, které jsme nepřetržitě předkládaly, bohužel nebyly během jednání zohledněny, a proto tato povinnost zůstává v nařízení zachována. To vnímáme jako veskrze negativní.

- Mají-li být předáním trestního řízení porušena práva a svobody podezřelých/obviněných osob, jež jsou zaručeny unijním právem, musí být jasně vymezena práva podezřelých/obviněných osob, která by mohla být předáním řízení dotčena. Neexistuje však právo být nebo nebýt stíhán v konkrétním členském státě EU. Klíčovým prvkem předání řízení a jeho hlavním zájmem je zásada řádného výkonu spravedlnosti a jejího účinného vymáhání. Od podezřelých/obviněných osob lze jen stěží očekávat, že by tuto zásadu sdílely; jejich zájmy budou často zcela odlišné.
- Stejně tak předáním trestního řízení nedochází k porušení práv obětí. V členských státech EU vázaných směrnicí o právech obětí jsou dodržovány normy ochrany práv obětí v trestním řízení. V některých členských státech může být výkon práva oběti „méně pohodlný“, neměl by to však být důvod bránit předání trestního řízení nebo ho ztěžovat.
- Právo na opravný prostředek (*totéž platí pro povinnost předem konzultovat a získat stanovisko k předání trestního řízení, byť ve stávajícím znění částečně omezenou*) není stanoveno v žádném z normativních ustanovení nařízení (EU) 2017/1939, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce. Ačkoli toto nařízení neupravuje předávání trestního řízení, vzhledem k tomu, že Úřad evropského veřejného žalobce nevykonává svou vlastní pravomoc, ale trestní pravomoc členských států EU vázaných nařízením (EU) 2017/1939, stanoví toto nařízení pravidla pro předávání trestní věci z jurisdikce jednoho členského státu do druhého. Vytváříme tak prostředí, v němž budou podezřelí/obvinění v určitých typech trestních řízení zvýhodněni oproti jiným.

- Je poněkud paradoxní, že nařízení sice nově přiznává právo na opravný prostředek, ale zároveň jej fakticky omezuje u osob, kterým za určitých podmínek nebudou doručena rozhodnutí o převzetí trestního řízení; posouzení těchto podmínek je zcela nepřezkoumatelné a závisí na uvážení justičního orgánu dožádaného státu. Toto faktické omezení přístupu k opravnému prostředku, které může být potenciálně problematické z ústavního hlediska, nepovažujeme za pragmatické řešení.

Předávání trestního řízení mezi členskými státy je poslední oblastí mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, která není mezi členskými státy EU jednotně regulována. Aby byl naplněn původní záměr, tedy vytvořit moderní, účinné, jednoduché, jasné a snadno použitelné nařízení pro odborníky z praxe, bylo by vhodné věnovat ještě více času jednání v rámci pracovní skupiny COPEN.

Navzdory výše uvedeným skutečnostem Česká republika, Slovenská republika a Estonská republika vnímají a oceňují úsilí, které předsednictví vynaložilo v průběhu jednání o návrhu nařízení s cílem dosáhnout kompromisního znění aktuálně předloženého textu.
